

Cuntas Leithreasa 2022

Vóta 45

**Breisoideachas agus Ardoideachas, Taighde,
Nuálaíocht agus Eolaíocht**

Réamhrá

Mar Oifigeach Cuntasaíochta do Vóta 45, ceanglaítear orm an cuntas leithreasa don Vóta a ullmhú gach bliain agus an cuntas a chur faoi bhráid an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste lena iniúchadh.

De réir an cheanglais seo, d'ullmhaigh mé an cuntas a ghabhann leis seo ar an tsuim a caitheadh sa bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2021 ar thuarastail agus ar chostais Oifig an Aire Breisoideachais agus Ardoideachais, Taighde, Nuálaíochta agus Eolaíochta, ar sheirbhísí áirithe atá a riar ag an Oifig sin, agus ar dheontais áirithe a íoc.

Cuirtear an toradh maidir le caiteachas i gcomparáid leis na suimeanna

- arna ndeonú ag Dáil Éireann faoin Acht Leithreasa, 2022, lena n-áirítear an tsuim a d'fhéadfaí a úsáid mar leithreasaí-i-gcabhair ar mhaithe le caiteachas don bhliain, agus
- arna soláthar ar mhaithe le seirbhísí soláthair chaipitiúil in 2022, as leithreasaí neamhchaite a bhain le 2021, faoi na socrúithe a bunaíodh le halt 91 den Acht Airgeadais, 2004, maidir le géilleadh iarchurtha.

Dítear barrachas €18.942 milliún a ghéilleadh don Státchiste.

Is cuid den chuntas iad an Ráiteas faoi Pholasaithe agus faoi Phrionsabail Chuntasaíochta agus nótaí 1 go 6.

Ráiteas faoi Pholasaithe agus faoi Phrionsabail Chuntasaíochta

Cuireadh na polasaithe agus na prionsabail chaighdeánacha chuntasaíochta maidir le cuntais leithreasa a tháirgeadh, mar atá leagtha amach ag an Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe i gclár 22 de 2022, chun feidhme agus an cuntas á ullmhú.

Leithdháileadh costas

Soláthraíonn an Roinn Oideachais seirbhís chomhroinnte don Roinn seo le haghaidh roinnt feidhmeanna corparáideacha ar leithdháileadh aontaithe costas i bhfeidhm ina leith chun críocha cuntasaíochta. Níl aon sócmhainní seasta ag an Roinn seo, agus is faoi úinéireacht agus faoi rialú na Roinne Oideachais atá na sócmhainní a úsáideann an Roinn seo agus taifeadtar sa chuntas leithreasa do Vóta 26 iad. Cuireadh muirear dímheasa barúlach i bhfeidhm i nglanchaiteachas na Roinne Oideachais ar sheirbhísí gaolmhara (Nóta 1.1) chun an úsáid a bhaineann an Roinn seo as sócmhainní a léiriú.

Ráiteas faoi Rialú Inmheánach Airgeadais

Freagracht as an gcóras rialaithe inmheánaigh airgeadais

Mar Oifigeach Cuntasaíochta, aithním an fhreagracht atá orm as a chinntiú go ndéanann an Roinn córas éifeachtach rialaithe inmheánaigh airgeadais a chothabháil agus a fheidhmiú.

Feidhmítear an fhreagracht seo i bhfianaise na n-acmhainní atá ar fáil dom agus m'obleagáidí eile mar Ard-Rúnaí. Lena chois sin, ní fhéadann aon chóras rialaithe inmheánaigh airgeadais ach dearbhú réasúnach agus ní dearbhú iomlán a thabhairt go gcosnaítear sócmhainní, go ndéantar idirbhearta a údarú agus a thaifeadadh go cuí, agus go ndéantar aon earráidí nó mírialtachtaí ábhartha a chosc nó go ndéanfaí iad a bhrath go tráthuíl. Próiseas leanúnach is ea an córas rialuithe inmheánacha airgeadais a chothabháil agus coimeádtar an córas agus a éifeachtacht faoi athbhreithniú leanúnach.

Seirbhísí comhroinnte

Ó bunaíodh in 2020 í, bhain an Roinn seo leas as socrú seirbhísí comhroinnte leis an Roinn Oideachais maidir le roinnt réimsí gnó agus corparáideacha. Ina measc sin tá acmhainní daonna, airgeadas, cóiríocht agus seirbhísí, TFC, pleanáil caipitil, maoirseacht ar chaidrimh rialachais chorparáidigh le comhlachtaí atá faoi choimirce na Roinne, tacaíocht riaracháin do sholáthraithe oideachais agus oibriú feidhmeanna beartais idirnáisiúnta. Tá na socruithe mionsonraithe lena rialáítear na seirbhísí comhroinnte sin faoi réir próiseas comhfhobartha agus tá doiciméadacht agus comhaontuithe i bhfeidhm maidir le roinnt réimsí, lena n-áirítear: soláthar TFC agus soláthar seirbhísí comhroinnte don earnáil threasach; pleanáil caipitil; airgeadas; agus rialachas gníomhaireachta. Tá iniúchóireacht inmheánach agus comhairle dlí, a soláthraíodh roimhe seo ar bhonn seirbhísí comhroinnte, á soláthar go hinmheánach anois. Tá comhaontuithe lena gcumhdaítear na feidhmeanna seirbhíse comhroinnte atá fós gan réiteach beagnach tugtha chun críche.

Soláthraíonn an Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte seirbhísí comhroinnte don Roinn seo freisin le haghaidh feidhmeanna párolla agus acmhainní daonna.

Ó thaobh seirbhísí comhroinnte a fháil, bhí mé ag brath ar na rialuithe cuí a bheith á gcur i bhfeidhm ag an Roinn Oideachais agus ag an Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte araon. Glacaim dearbhú as an gcóras rialuithe mar a thuairiscigh gach Oifigeach Cuntasaíochta dom, mar atá leagtha amach sna litreacha dearbhaithe a sholáthair an dá eagraíocht.

Comhlachtaí atá faoi choimirce na Roinne

Déanann rannáin bheartais ábhartha laistigh den Roinn formhaoirseacht ar na comhlachtaí stáit atá faoi choimirce na Roinne seo, a fhaigheann tacaíocht ó rannáin ábhartha eile ar fud na Roinne agus ar bhonn seirbhísí comhroinnte ó Aonad Rialachais Earnála na Roinne Oideachais.

Ar an gcéad dul síos, tá an bord agus cathaoirleach an bhoird faoi seach freagrach as sainordú agus feidhmeanna na gcomhlachtaí atá faoi choimirce na Roinne a chomhlíonadh.

Is gnách go mbíonn an caidreamh idir an Roinn seo agus na comhlachtaí atá faoina coimirce bunaithe ar na nithe seo a leanas

- an reachtaíocht lena mbuntacaítear leis an gcomhlacht
- an *Cód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú* (2016) ón Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe, agus na harscríbhinní a ghabhann leis an gcód sin.

Oibríonn an Roinn leis na comhlachtaí atá faoina coimirce lena chinntiú go sásaítear na coinníollacha formhaoirseachta atá leagtha amach sa *Chód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú* agus go bhfuil comhaontuithe láidre soláthar feidhmíochta nó a gcoibhéis i bhfeidhm i ngach comhlacht.

De réir mar is cuí, oibríonn an Roinn leis na comhlachtaí atá faoina coimirce lena chinntiú gur aontaíodh agus gur doiciméadaíodh maoluithe a bhfuil teorainn ama leo nó maoluithe iomlána ó ghnéithe den chód cleachtais chun ceanglais 'comhlíon nó mínigh' an chóid a shásamh.

De réir na gceanglas cóid, ceanglaítear ar na comhlachtaí faoi seach pleananna corparáideacha a ghlacadh chun comhlíonadh na straitéise a chlúdach ar bhonn ilbhliantúil. Is féidir na pleananna sin a úsáid chun straitéis chorparáideach agus tosaíochtaí bliantúla a fhorbairt agus a chomhaontú leis an Roinn.

I rith 2022, lean an Roinn ar aghaidh le próiseas foirmiúil athbhreithnithe a chur i bhfeidhm, rud a bhfuil i gceist leis 'Tuairisceán Dearbhaithe Comhlíonta' a chomhlánú. Rinneadh an t-athbhreithniú sin chun cabhrú le dearbhú maidir leis an méid a chloíonn na comhlachtaí neamhthráchtála atá faoi choimirce na Roinne le croí-chomhpháirteanna den chód cleachtais agus ag an am céanna dearbhuithe a sholáthar maidir leis an méid a bhíonn na comhlachtaí ag comhlíonadh oibleagáidí rialachais agus reachtúla a bhíonn ag athrú. Úsáidtear an t-ábhar rialachais a bhailítear ón bpróiseas sin freisin chun cur ar chumas na Roinne breithniú a dhéanamh ar chineálacha cur chuige i leith cláir oibre rialachais sa todhchaí.

Laistigh den mhórearnáil oideachais, tá cóid chleachtais earnála atá ailínithe le creataí sonracha reachtacha agus rialála ollscoileanna agus institiúidí teicneolaíochta i bhfeidhm. Tá an t-athchóiriú ar shocruithe rialachais institiúideacha laistigh den earnáil ardoideachais leagtha amach i mBille an Údaráis um Ard-Oideachas, 2022.

Timpeallacht rialaithe airgeadais

Deimhním go bhfuil timpeallacht rialaithe i bhfeidhm a bhfuil na gnéithe seo a leanas mar chuid di.

- Sannadh freagrachtaí airgeadais ar leibhéal bainistíochta le cuntasacht chomhfhreagrach.
- Bunaíodh socruithe tuairiscithe ar gach leibhéal ar ar sannadh freagracht as bainistíocht airgeadais.
- Bunaíodh nósanna imeachta foirmiúla chun teipeanna suntasacha rialaithe a thuairisciú agus chun gníomhaíocht cheartaitheach chuí a chinntiú.
- Tá Coiste Iniúchóireachta ann chun comhairle a chur orm maidir le comhlíonadh mo chuid freagrachtaí i ndáil leis an gcóras rialaithe inmheánaigh airgeadais.
- Taifeadadh nósanna imeachta le haghaidh gach príomhphróisis gnó.
- Tá córais i bhfeidhm chun na sócmhainní a chosaint.

Rialuithe riaracháin agus tuairisciú bainistíochta

Deimhním go bhfuil creat um nósanna imeachta riaracháin agus tuairisciú tráthrialta bainistíochta i bhfeidhm, lena n-áirítear deighilt dualgas agus córas tarmiligin agus cuntasachta agus, go háirithe,

- go bhfuil córas buiséadaithe cuí ann lena ngabhann buiséad bliantúil a bhíonn faoi athbhreithniú ag an lucht ardbhainistíochta
- go ndéanann an lucht ardbhainistíochta athbhreithnithe tráthrialta ar thuarascálacha airgeadais tréimhsiúla agus bliantúla ina léirítear feidhmíocht airgeadais in aghaidh réamh-mheastachán
- go bhfeidhmíonn córas bainistíochta riosca laistigh den Roinn
- go bhfuil córais ann atá dírithe ar shlándáil na gcóras TFC a chinntiú
- go bhfuil treoirlínte cuí rialaithe infheistíochta caipitil agus disciplíní foirmiúla bainistíochta tionscadail ann
- go gcinntíonn an Roinn go bhfuil béim chuí ann ar an dea-chleachtas sa cheannach agus go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm lena chinntiú go gcomhlíonfar na treoirlínte ábhartha uile.

Iniúcháireacht inmheánach agus Coiste Iniúcháireachta

Deimhním go bhfuil feidhm iniúcháireachta inmheánaí ag an Roinn, ar feidhm í ag a bhfuil pearsana atá oile go cuí agus a fhaigheann tacaíocht ó sholáthraí seirbhíse seachtrach, a oibríonn de réir cairt scríofa. Cuireann anailís ar na rioscaí airgeadais a bhfuil an Roinn neamhchosanta orthu bonn eolais faoina cuid oibre, agus is ar an anailís sin, atá ceadaithe agamsa, a bhunaítear a plean bliantúil iniúcháireachta.

Tá sé mar aidhm leis an bplean iniúcháireachta inmheánaí, a ndéanann an Coiste Iniúcháireachta Inmheánaí maoirseacht air agus a gceadaímse féin é, príomhrialuithe na Roinne a chumhdach ar bhonn rollach thar thréimhse réasúnach. Bhí cúig iniúchadh sceidealaithe le haghaidh 2022, ar cuireadh ceithre cinn díobh i gcrích in 2022. Cuireadh an ceann eile i gcrích go luath in 2023. Ag eascairt as na hiniúchtaí a rinneadh, cuireadh roinnt moltaí iniúchta i bhfeidhm chun rialuithe a neartú agus chun dearbhú níos fearr a sholáthar maidir leis an gcreat rialachais agus maidir leis an gcóras rialaithe inmheánaigh atá i bhfeidhm laistigh den Roinn seo.

Is é ról an Choiste Iniúcháireachta athbhreithniú córasach leanúnach a sholáthar ar an timpeallacht rialaithe agus ar na nósanna imeachta rialachais i ngach réimse gníomhaíochta a bhfuil an Roinn freagrach astu. Tacaíonn an Roinn seo leis an gCoiste Iniúcháireachta a fhreagrachtaí a chomhlíonadh, urramaíonn sí a neamhspleáchas agus geallann sí acmhainní leordhóthanacha a chur ar fáil dó chun cur ar chumas an Choiste Iniúcháireachta a fheidhmeanna a chomhlíonadh i gceart.

Ciste Sóisialta na hEorpa

Tá an Roinn seo freagrach as beartas agus bainistiú Chiste Sóisialta na hEorpa (CSE) in Éirinn. Próiseáiltear éilimh ar íocaíocht tríd an Roinn seo agus leithdháiltear iad ar chomhlachtaí éagsúla, agus cuid acu lasmuigh den Roinn seo.

Tá Údarás Iniúcháireachta CSE, ar rannóg é laistigh d'Aonad Iniúcháireachta Inmheánaí agus AE na Roinne Oideachais, freagrach as iniúchadh a dhéanamh ar an gciste agus tá sé neamhspleách go feidhmiúil ar Aonad Beartais agus Oibríochtaí CSE agus An Ciste Eorpach um Dhomhandú (CED) na Roinne seo agus ar Údaráis Bhainistíochta agus Deimhniúcháin CSE.

Feidhmíonn Údarás Iniúcháireachta CSE faoi údarás díreach an Aire Chaiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe i gcomhréir le téarmaí I.R. Uimh. 188/2017 agus i gcomhréir lena chairt scríofa féin.

Tuairiscíonn an tÚdarás Iniúcháireachta do Choiste Iniúcháireachta na Roinne agus don Choimisiún Eorpach maidir le seoladh a chlár iniúcháireachta.

Soláthar

Deimhním go gcinntíonn an Roinn go bhfuil béim chuí ann ar an dea-chleachtas sa cheannach agus go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm lena chinntiú go gcomhlíonfar na treoirínte ábhartha uile.

Thug an Roinn mionsonraí faoi shé cinn de chonarthaí neamhiomaíocha sa tuairisceán bliantúil i dtaca le ciorclán 40/2002 chuig an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste agus chuig an Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadta an Phlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe.

Neamhchomhlíonadh rialacha soláthair

Chomhlíon an Roinn na treoirínte maidir le conarthaí ar mó a luach ná €25,000 (gan CBL a áireamh) le linn 2022 ach amháin i gcás cúig chonradh arbh fhiú €582,025, mar atá leagtha amach thíos:

- bronnadh cúig chonradh le haghaidh TF agus tacaíocht tionscadail, idir luach idir €52,500 agus €155,400, faoi chreat-chomhaontú soláthraí amháin, a fuarthas ina dhiaidh sin a bheith neamhchomhlíontach. Ní dhámhfar conarthaí breise faoin gcreat-chomhaontú seo.

Áiríodh na conarthaí thuas sa tuairisceán bliantúil 40/2002 dá dtagraítear thuas.

Creat riosca agus rialaithe

Tá córas bainistíochta riosca i bhfeidhm ag an Roinn, ar córas é lena sainiúntear agus lena dtuairiscítear na príomhrioscaí agus na gníomhartha bainistíochta atá á ndéanamh chun aghaidh a thabhairt ar na rioscaí sin agus iad a mhaolú. Tá Coiste Riosca i bhfeidhm a chuidíonn leis an Ard-Rúnaí agus leis an mBord Bainistíochta freagrachtaí bainistíochta riosca na Roinne a chomhlíonadh.

Seoladh ríomhchlár láraithe rioscaí in 2022. Déantar na príomhrioscaí atá os comhair na Roinne a thaifeadadh ar an gclár rioscaí agus déantar iad a mheasúnú agus a ghrádú de réir a dtábhachta. Úsáidtear torthaí na measúnachtaí sin chun acmhainní a phleanáil agus a leithdháileadh chun a chinntiú go mbainistítear rioscaí de réir leibhéal inghlactha. Rinne an Bord Bainistíochta athbhreithniú foirmiúil ar an gclár rioscaí dhá uair in 2022.

Monatóireacht agus athbhreithniú leanúnach

Bunaíodh nósanna imeachta foirmiúla chun monatóireacht a dhéanamh ar phróisis rialaithe agus cuirtear easnaimh rialaithe in iúl go tráthúil dóibh siúd atá freagrach as gníomh ceartaitheach a dhéanamh agus don lucht bainistíochta agus don Bhord Bainistíochta, i gcás gurb iomchuí. Deimhním gur sainaithníodh na príomhríoscaí agus na rialuithe gaolmhara agus gur cuireadh próisis i bhfeidhm chun monatóireacht a dhéanamh ar fheidhmiú na príomhrialuithe sin agus chun tuairisc a dhéanamh ar aon easnaimh a shainaithnítear.

Athbhreithniú ar éifeachtacht

Deimhním go bhfuil nósanna imeachta ag an Roinn chun faireachán a dhéanamh ar éifeachtacht a nósanna imeachta um bainistíocht riosca agus rialú. Bíonn faireachán agus athbhreithniú na Roinne ar éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh airgeadais á dtreorú ag obair na n-íniúcháirí inmheánacha agus seachtracha agus an lucht ardbhainistíochta laistigh den Roinn atá freagrach as an gcreat rialaithe inmheánaigh airgeadais a fhorbairt agus a chothabháil.

Slándáil TFC

Tá TFC mar chuid den socrú seirbhíse comhroinnte atá i bhfeidhm leis an Roinn Oideachais agus, in 2021, shínigh an dá Roinn comhaontú ina leagtar amach an creat do sheirbhísí TFC a sholáthar.

Deimhníonn an Roinn Oideachais a tiomantas láidir do shlándáil na gcóras TFC agus cuireann sí prótacail éagsúla chibearshlándála agus bearta éagsúla cibearshlándála i bhfeidhm. Faigheann prótacail chibearshlándála tacaíocht ó obair an Lárionaid Náisiúnta Cibearshlándála agus na Foirne Náisiúnta um Fhreagairt do Theagmhais Slándála Ríomhaireachta (CSIRT), a sholáthraíonn luathrabhaidh, foláirimh, fógraí agus scaipeadh faisnéise faoi riosca agus teagmhais. Ina theannta sin, faigheann an Roinn Oideachais tacaíocht ó shaineolas slándála ó roinnt eagraíochtaí slándála tríú páirtí.

Saincheisteanna a bhaineann le rialú inmheánach airgeadais

Níor sainaithníodh aon laigí ar an rialú inmheánach airgeadais sa Roinn in 2022 as ar eascair caillteanais is gá a nochtadh sa chuntas leithreasa.

Colm O'Reardon

Oifigeach Cuntasaíochta

An Roinn Breisoideachais agus Ardoideachais

Taighde, Nuálaíochta agus Eolaíochta

22 Meán Fómhair 2023

An tArd-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Tuarascáil le cur faoi bhráid Thithe an Oireachtais

Vóta 45 Breisoideachas agus Ardoideachas, Taighde, Nuálaíocht agus Eolaíocht

Tuairim faoin gcuntas leithreasa

Tá iniúchadh déanta agam ar an gcuntas leithreasa do Vóta 45 Breisoideachas agus Ardoideachas, Taighde, Nuálaíocht agus Eolaíocht don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2022 faoi Alt 3 d'Acht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993.

I mo thuairimse,

- léirítear go cuí sa chuntas leithreasa na fáltais agus an caiteachas a bhain le Vóta 45 Breisoideachas agus Ardoideachas, Taighde, Nuálaíocht agus Eolaíocht don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2022, agus
- ullmhaíodh an cuntas leithreasa san fhoirm a d'ordaigh an tAire Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe.

Bonn faoin tuairim

Rinne mé m'iniúchadh ar an gcuntas leithreasa de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta maidir le hIniúcháireacht arna fhógairt ag an Eagraíocht Idirnáisiúnta Uasfhoras Iniúcháireachta. Tá cur síos déanta ar na freagrachtaí atá orm faoi na caighdeáin sin san aguisín leis an tuarascáil seo. Níl baint ná páirt agam le Breisoideachas agus Ardoideachas, Taighde, Nuálaíocht agus Eolaíocht agus tá na freagrachtaí eitice eile atá orm de réir na gcaighdeán comhlíonta agam.

Creidim gur leor agus gur cuí an fhianaise iniúchta a fuair mé le bonn a chur faoi mo thuairim.

Tuarascáil ar an ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais, agus ar nithe eile

Chuir an tOifigeach Cuntasaíochta ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais i láthair i dteannta an chuntais leithreasa. Tá cur síos déanta ar na freagrachtaí atá orm le tuairisciú ar an bhfaisnéis atá sa ráiteas, agus ar nithe eile a dtuairiscím orthu de réir eisceachta san aguisín leis an tuarascáil seo.

An Ciste Náisiúnta Oiliúna

I gCaibidil 19 den tuarascáil uaim maidir le cuntais na seirbhísí poiblí do 2022, scrúdaítear iarmhéideanna carnacha agus úsáid an Chiste Náisiúnta Oiliúna.

Neamhchomhlíonadh le rialacha soláthair

Tá sé nochta ag an Oifigeach Cuntasaíochta sa ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais gur tharla cásanna ábhartha neamhchomhlíonta le rialacha soláthair náisiúnta maidir le conarthaí a bhí ag feidhmiú i 2022.

Díscriobh cistiúcháin phoiblí

Nochtar i Nóta 6.3 a ghabhann leis an gcuntas leithreasa gurb amhlaidh, i mí Lúnasa 2022, a fuair an Roinn ceadú ón Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe chun suim €116,715 a bhaineann le cistí poiblí míleithreasaithe a dhíscriobh. Sholáthair Bord Oideachais agus Oiliúna Chill Chainnigh agus Cheatharlach agus Bord Oideachais agus Oiliúna Phort Láirge agus Loch Garman na cistí do Waterford Area Partnership CLG. D'eascair siad as ró-éileamh costas cíosa idir na blianta 2010 agus 2018, ach bhain Waterford Area Partnership CLG úsáid astu chun críocha eile riaracháin.

Seamus MacCárthaigh

Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

22 Meán Fómhair 2023

Aguisín leis an tuarascáil

Freagrachtaí an Oifigigh Cuntasaíochta

Tá an tOifigeach Cuntasaíochta freagrach as na nithe seo a leanas:

- an cuntas leithreasa a ullmhú de réir alt 22 den Exchequer and Audit Departments Act 1866
- a chinntiú go gcomhlíonann an cuntas leithreasa ceanglais na *Nósanna Imeachta Airgeadais Phoiblí* ón Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe agus ordacháin eile ón Aire Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe
- rialtacht na n-idirbheart a chinntiú, agus
- cur chun feidhme a dhéanamh ar cibé rialú inmheánach a chinneann an tOifigeach Cuntasaíochta a bheith riachtanach chun cuntas leithreasa a ullmhú atá saor ó mhíráiteas ábhartha, bíodh calaois nó earráid mar chúis leis.

Freagrachtaí an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Ceanglaítear orm faoi alt 3 den Acht um Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú), 1993, an cuntas leithreasa a iniúchadh agus tuairisciú air do Thithe an Oireachtais, á lua cé acu is amhlaidh nó nach amhlaidh, i mo thuairimse, a chuirtear na fáiltais agus an caiteachas a bhaineann leis an vóta i láthair go cuí sa chuntas.

Tá sé mar chuspóir agam agus an t-iniúchadh á dhéanamh agam dearbhú réasúnach a fháil ar cé acu atá nó nach tá an cuntas leithreasa saor ó mhíráiteas ábhartha, bíodh calaois nó earráid mar chúis leis. Is ionann dearbhú réasúnach agus leibhéal ard dearbhaithe. Mar sin féin, ní deimhniú é gur i ngach cás ina bhfuil sé ann a aimseofar míráiteas ábhartha le linn iniúchadh a dhéantar de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta um Iniúcháireacht. Is féidir le míráitis teacht as calaois nó earráid agus meastar iad a bheith ábhartha más amhlaidh ina n-aonar nó mar chomhiomlán a d'fhéadfaí a bheith ag súil leis le réasún go rachadh siad i bhfeidhm ar chinntí eacnamaíocha a dhéanann úsáideoirí ar bhonn an chuntais leithreasa.

Mar chuid d'iniúchadh a dhéantar de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta um Iniúcháireacht, úsáidim breithiúnas gairmiúil agus coinnim sceipteachas gairmiúil ar bun ar fud an iniúchta. Le linn déanamh amhlaidh,

- Déanaim sainaithint agus measúnú ar na rioscaí a bhaineann le míráiteas ábhartha sna cuntas leithreasa, bíodh calaois nó earráid mar chúis leis; ceapaim nósanna imeachta iniúcháireachta atá freagrúil do na rioscaí sin agus cuirim i bhfeidhm iad; agus faighim fianaise iniúchta is leor agus is cuí chun bunús a thabhairt do mo thuairim. Is airde an baol nach mbraithe míráiteas ábhartha de bharr calaoise ná de bharr earráide, toisc go bhféadfadh claonpháirteachas, brionnú, easnamh d'aon ghnó, mífhaisnéis nó sárú ar an rialú inmheánach a bheith i gceist le calaois.

- Gnóthaím tuiscint ar rialú inmheánach atá ábhartha don iniúchadh chun nósanna imeachta iniúcháireachta a cheapadh atá oiriúnach do na cúinsí. Ní dhéanaim amhlaidh, áfach, chun tuairim a thabhairt ar éifeachtacht na rialuithe inmheánacha.
- Déanaim measúnú ar cé acu a comhlíonadh nó nár comhlíonadh forálacha cuntasaíochta na *Nósanna Imeachta Airgeadais Phoiblí* ón Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe

Déanaim cumarsáid leis an Oifigeach Cuntasaíochta maidir le raon feidhme agus uainiú beartaithe an iniúchta agus le fionnachtana suntasacha an iniúchta, lena n-áirítear aon easnamh shuntasacha i rialú inmheánach a shainithním le linn m'iniúchta, i measc ábhair eile.

Tuairiscím trí eisceacht i gcás gurb amhlaidh, i mo thuairimse,

- nach bhfuair mé an fhaisnéis agus na mínithe ar fad a theastaigh uaim do m'iniúchadh, nó
- nár leor na taifid chuntasaíochta chun mé a chumasú iniúchadh réidh cuí a dhéanamh ar an gcuntas leithreasa, nó
- nach bhfuil an cuntas leithreasa ag teacht leis na taifid chuntasaíochta.

Tuairisciú ar an ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais

Ní chumhdaíonn mo thuairim ar an gcuntas leithreasa an ráiteas ón Oifigeach Cuntasaíochta faoi rialú inmheánach airgeadais, agus ní chuirim aon chinneadh dearbhaithe in iúl ina leith.

I dtaca leis an iniúchadh ar an gcuntas leithreasa, ceanglaítear orm faoi na Caighdeáin Idirnáisiúnta um Iniúcháireacht an ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais a léamh agus, le linn déanamh amhlaidh, a bhreithniú cé acu is amhlaidh nó nach amhlaidh atá an fhaisnéis atá tugtha laistigh de neamh-chomhsheasmhach go hábhartha leis an gcuntas leithreasa nó le heolas a gnóthaíodh le linn an iniúchta nó atá an chuma uirthi ar shlí eile go ndearnadh míráiteas ábhartha ina leith. Más amhlaidh, bunaithe ar an obair a rinne mé, go gcinnim go ndearnadh míráiteas ábhartha, ceanglaítear orm an fóras sin a thuairisciú.

Tuairisciú ar ábhair eile

Féachaim le linn an iniúchta le fianaise a fháil ar rialtacht na n-idirbheart airgeadais. Ceanglaítear orm faoi alt 3 den Acht um Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú), 1993, tuairisciú i gcás go sainaithním aon chás ábhartha nár caitheadh airgead poiblí do na críocha a bhí beartaithe ann nó nach ndearnadh na hidirbhearta de réir na n-údarás a bhí á rialú ann.

Ceanglaítear orm freisin faoi Acht 1993 tuarascáil a ullmhú gach bliain ar cibé ábhair a eascraíonn as m'iniúchtaí ar na cuntais leithreasa is cuí liom. I gcásanna den sórt sin, tagraítear sna tuarascálacha iniúcháireachta ar na cuntais leithreasa lena mbaineann don chaibidil ábhartha/do na caibidlí ábhartha sa *Tuarascáil ar Chuntais na Seirbhísí Poiblí* uaim, ar tuarascáil bhliantúil í.

Vóta 45 Breisoideachas agus Ardoideachas, Taighde, Nuálaíocht agus Eolaíocht

Cuntas Leithreasa 2022

		2022		2021
		Soláthar meastacháin		Toradh
		€000	€000	€000
Caiteachas an chláir				
A	Forbairt scileanna			
	<i>Bunaidh</i>	669,822		
	<i>Forlíontach</i>	32,142		
			701,964	695,003
				605,226
B	Ardoideachas			
	<i>Bunaidh</i>	2,087,421		
	<i>Géilleadh iarchurtha</i>	37,200		
	<i>Forlíontach</i>	262,945		
			2,387,566	2,334,060
				2,139,954
C	Taighde, nuálaíocht agus eolaíocht			
	<i>Bunaidh</i>	254,940		
	<i>Forlíontach</i>	1,713		
			256,653	254,566
				262,656
Ollchaiteachas				
	<i>Bunaidh</i>	3,012,183		
	<i>Géilleadh iarchurtha</i>	37,200		
	<i>Forlíontach</i>	296,800		
			3,346,183	3,283,629
				3,007,836
	<i>Lúide</i>			
D	Leithreasáí-i-gcabhair			
	<i>Bunaidh</i>	76,304		
	<i>Forlíontach</i>	4,500		
			80,804	92,361
				128,974
Glanchaiteachas				
	<i>Bunaidh</i>	2,935,879		
	<i>Géilleadh iarchurtha</i>	37,200		
	<i>Forlíontach</i>	292,300		
			3,265,379	3,191,268
				2,878,862

Barrachas

Dlítear barrachas na suime a soláthraíodh os cionn na glansuime a caitheadh a ghéilleadh don Státchiste. Faoi alt 91 den Acht Airgeadais 2004, féadfar aon leithreasaí neamhchaite ar sheirbhísí soláthair caipitiúil a thabhairt ar aghaidh lena gcaitheamh an bhliain dár gcionn. Tugadh €55.169 milliún de leithdháiltí neamhchaite i leith eilimintí caipitil nár caitheadh ar aghaidh go 2023.

	2022	2021
	€	€
Barrachas	74,111,054	49,337,501
Géilleadh iarchurtha	(55,169,000)	(37,200,000)
Barrachas le géilleadh	18,942,054	12,137,501

Colm O'Reardon

Oifigeach Cuntasaíochta

An Roinn Breisoideachais agus Ardoideachais

Taighde, Nuálaíochta agus Eolaíochta

22 Meán Fómhair 2023

Nótaí leis an gCuntas Leithreasa

Nóta 1 Ráiteas faoin gCostas Oibriúcháin 2022

	2022	2021
	€000	€000
Costas an chláir	3,268,506	2,996,082
Pá	13,935	10,509
Neamhphá	1,188	1,245
Ollchaiteachas	3,283,629	3,007,836
<i>Lúide</i>		
Leithreasaí-i-gcabhair	92,361	128,974
Glanchaiteachas	3,191,268	2,878,862
Athruithe ar ghlansócmhainní reatha		
Méadú ar fhabhruithe deiridh	2,629	
Laghdú ar fhardail	6	
	2,635	2,415
Caiteachas díreach	3,193,903	2,881,277
Caiteachas a iompraíodh in áit eile		
Glanchaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara (nóta 1.1)	7,625	4,606
Measchíosanna	449	470
Glanhostas an chláir	3,201,977	2,886,353

1.1 Glanchaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara

Is éard atá sa ghlanchaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara ná na suimeanna seo a leanas maidir le Vóta 45 a iompraíodh in áit eile.

	2022	2021
	€000	€000
Vóta 9 Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim	29	17
Vóta 12 Aoisliúntas agus Liúntais Scoir	4,179	2,979
Vóta 13 Oifig na nOibreacha Poiblí	199	118
Vóta 18 An Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte	23	19
Vóta 20 An Garda Síochána	47	—
Vóta 26 Oideachas	3,066	1,410
Vóta 43 Oifig Phríomhoifigeach Faisnéise an Rialtais	37	31
An Príomh-Chiste – pinsin na n-airí	45	32
	7,625	4,606

Nóta 2 Ráiteas faoin Staid Airgeadais amhail an 31 Nollaig 2022

	Nóta	2022 €000	2021 €000
Sócmhainní caipitil		—	—
Sócmhainní reatha			
Banc agus airgead tirim	2.1	90,400	49,726
Fardail ^a		—	6
Réamhíocaíochtaí	2.2	6,103	7,191
Ioncam fabhraithe	2.3	771	759
Iarmhéideanna dochair eile	2.4	294	502
Iomlán na sócmhainní reatha		97,568	58,184
Lúide dliteanais reatha			
Speansais fhabhraithe	2.5	3,576	2,023
Airgead AE lena dháileadh	2.6	32,143	11,290
Iarmhéideanna sochair eile	2.7	1,170	999
Glanmhaoiniú ón Státchiste	2.8	57,381	37,939
Iomlán na ndliteanas reatha		94,270	52,251
Glansócmhainní reatha		3,298	5,933
Glansócmhainní		3,298	5,933
Arna léiriú ag:			
Cuntas maoinithe Stáit	2.9	3,298	5,933

Nóta ^a Ón mbliain 2022 i leith, déantar míreanna ardtoirte íseal-luacha a chlárú ina n-iomláine mar speansas sa bhliain agus ní aicmítear mar mhíreanna fardail iad a thuilleadh.

2.1 Banc agus airgead tirim

ag an 31 Nollaig	2022 €000	2021 €000
Iarmhéideanna ag an bPámháistir Ginearálta	90,400	49,726
	90,400	49,726

2.2 Réamhíocaíochtaí

ag an 31 Nollaig	2022	2021
	€000	€000
Ollscoil Teicneolaíochta an Oirdheiscirt (Campas Phort Láirge)	6,020	6,923
Scoláireachtaí ollscoile	—	186
Ríomh-Chomhdhlúthú CSE	25	35
Eile	58	47
	6,103	7,191

2.3 Ioncam fabhraithe

ag an 31 Nollaig	2022	2021
	€000	€000
Ranníocaíochtaí breise aoisliúntais ó institiúidí ardoideachais	771	682
Eile	—	77
	771	759

2.4 Iarmhéideanna dochair eile

ag an 31 Nollaig	2022	2021
	€000	€000
Íocaíochtaí gníomhaireachta	19	—
An scéim um rothaíocht chun na hoibre	6	2
Párolla ar fionraí	—	254
Aistriú feidhmeanna	258	195
Scéim pas taistil	—	6
Forchúiteamh tuarastal ó ranna agus gníomhaireachtaí eile	11	45
	294	502

2.5 Speansais fhabhraithe

ag an 31 Nollaig	2022	2021
	€000	€000
Cláir chaipitil	3,386	1,765
Seirbhísí comhroinnte	108	249
Eile	82	9
	3,576	2,023

2.6 Airgead AE lena dháileadh

ag an 31 Nollaig	2022	2021
	€000	€000
CSE PEIL 2014 – 2020	24,517	11,290
CSE EIST 2021 – 2027	7,626	—
	32,143	11,290

2.7 Iarmhéideanna sochair eile

ag an 31 Nollaig	2022	2021
	€000	€000
Suimeanna atá dlite don Stát		
Cáin ioncaim	205	172
Árachas sóisialach pá-choibhneasa	140	106
Muirear sóisialach uilíoch	43	34
Cáin mhaoine áitiúil	1	1
Cáin shiarchoinneálach ar sheirbhísí gairmiúla	66	84
Cáin bhreisluacha	378	537
Ranníocaíochtaí pinsin	28	65
Fáltas breise ón Státchiste	309	—
	1,170	999

2.8 Glanmhaoiniú ón Státchiste

ag an 31 Nollaig	2022	2021
	€000	€000
Barrachas le géilleadh	18,942	12,138
Géilleadh iarchurtha	55,169	37,200
Deontas ón Státchiste nár tarraingíodh	(16,730)	(11,399)
Glanmhaoiniú ón Státchiste	57,381	37,939
Arna léiriú ag:		
Féichiúnaithe		
Banc agus airgead tirim	90,400	49,726
Iarmhéideanna dochair eile	294	502
	90,694	50,228
Creidiúnaithe		
Airgead AE lena dháileadh	(32,143)	(11,290)
Iarmhéideanna sochair eile	(1,170)	(999)
	(33,313)	(12,289)
	57,381	37,939

2.9 Cuntas maoinithe Stáit

	Nóta		2022	2021
		€000	€000	€000
Iarmhéid ag an 1 Eanáir			5,933	8,348
Eisíocaíochtaí ón Vóta				
Soláthar meastacháin	Cuntas	3,265,379		
Barrachas le géilleadh	Cuntas	(18,942)		
Géilleadh iarchurtha		(55,169)		
Glanvóta			3,191,268	2,878,862
Caiteachas (airgead tirim) a iompraíodh in áit eile	1		7,625	4,606
Caiteachas neamhairgid – measchíos	1		449	470
Glanchostas an chláir	1		(3,201,977)	(2,886,353)
Iarmhéid ag an 31 Nollaig			3,298	5,933

2.10 Ceangaltais

a) Ceangaltais dhomhanda	2022	2021
ag an 31 Nollaig	€000	€000
Soláthar earraí agus seirbhísí	896	167
Cláir deontas neamhchaipitil ^a	2,574,435	2,443,963
Cláir deontas caipitil ^b	835,030	889,635
Tionscadail chomhpháirtíochta próbháidí poiblí	1,376,259	672,976
Iomlán na gceangaltas is in-fhorfheidhmithe le dlí	4,786,620	4,006,741

Nótaí ^a Áirítear le ceangaltais i leith cláir deontas neamhchaipitil deontais a íocfar le comhlachtaí atá faoi choimirce na Roinne agus le heagraíochtaí eile, lena n-áirítear ollscoileanna, ollscoileanna teicneolaíochta, institiúidí teicneolaíochta agus boird oideachais agus oiliúna chun caiteachas reatha, pá san áireamh, a mhaoiniú.

^b Baineann ceangaltais i leith cláir deontas caipitil le deontais a gheall an Roinn a dhéanamh le comhlachtaí atá faoina coimirce maidir le tionscadail chaipitil atá faoi fhorghoirseacht ag na comhlachtaí sin.

b) Mórchláir deontas caipitil

Cláir deontas caipitil a bhfuil caiteachas iomlán €10 milliún nó níos mó i gceist leo

	Caiteachas carnach go dtí an 31 Nollaig 2021	Caiteachas in 2022	Ceangaltais tionscadail i mblianta dá éis	Caiteachas iomlán ionchasach thar shaolré an tionscadail 2022	Caiteachas iomlán ionchasach thar shaolré an tionscadail 2021
	€000	€000	€000	€000	€000
Ceangaltais eile na Roinne: caipiteal - foirgnimh					
B.16 – An Roinn Sláinte	13,500	3,500	—	17,000	17,000
Ospidéal Náisiúnta na Leanai					
Ceangaltais ghníomhaireacht a: caipiteal - foirgnimh					
B.16 ÚAO	2,840	8,448	12,712	24,000	24,000
Ollscoil Chathair BÁC, Foirgneamh Teic na Todhchaí					

	Caiteachas carnach go dtí an 31 Nollaig 2021	Caiteachas in 2022	Ceangaltais tionscadail i mblianta dá éis	Caiteachas iomlán ionchasach thar shaolré an tionscadail 2022	Caiteachas iomlán ionchasach thar shaolré an tionscadail 2021
	€000	€000	€000	€000	€000
B.16 ÚAO	—	12,000	2,000	14,000	—
Ollscoil Teicneolaíochta BÁC, Mol Acadúil Ghráinseach Ghormáin					
B.16 - ÚAO	8,910	6,090	—	15,000	15,000
Coláiste na Tríonóide, Foirgneamh E3					
B.16 - ÚAO	379	14,123	10,498	25,000	—
An Coláiste Ollscoil, BÁC, Foirgneamh Teic na Todhchaí					
Ceangaltais ghníomhaireacht a: caipiteal - taighde					
C.5.7 - ESO	14,130	4,272	12,267	30,669	27,523
An Réadlann Eorpach sa Leathsféar Theas					
C.3.1 - SFI	302,888	84,771	271,831	659,490	660,904
Fondúireacht Eolaíochta Éireann					
C.4.2 - SFI	30,510	12,136	60,938	103,584	103,584
Fondúireacht Eolaíochta Éireann, Clár PhD					
Iomlán	373,157	145,340	370,246	888,743	848,011

Difríochtaí suntasacha

Tá míniú tugtha thíos ar chásanna inar athraigh an caiteachas iomlán ionchasach ar aon mhórhionscadal faoi níos mó ná €500,000 i gcomparáid le 2021.

Fondúireacht Eolaíochta Éireann

Laghdú ar chaiteachas iomlán ionchasach: €1.414 milliún

Baineann an laghdú foriomlán go príomha le coigilteas a tháinig chun cinn faoin gclár taighde ENABLE (€1.081 milliún) tar éis athbhreithniú ar iarratais a rinne an Comhlacht Taighde, Coláiste na Tríonóide, agus SFI. Fógraíodh coigilteas eile (€322,000) ar ráitis airgeadais chlár taighde iCrag tar éis don dámhachtain sin dul in éag i mí Lúnasa 2022. Cuireadh tús leis an gclár sin i mí Eanáir 2015.

An Réadlann Eorpach sa Leathsféar Theas

Méadú ar chaiteachas iomlán ionchasach: €3.146 milliún

Léiríonn an méadú seo an táille bhliantúil ballraíochta don Réadlann Eorpach sa Leathsféar Theas, rud a aithnítear mar cheangaltas ar bhonn bliantúil nuair a fhoilsítear na Meastacháin Athbhreithnithe bhliantúla.

Íocaíochtaí aonadacha i dtaca le tionscadail chomhpháirtíochta príobháidí poiblí

Tá oibleagáidí ar an Roinn faoi cheithre cinn de chonarthaí ar leith chun cóiríocht oideachais a dhearadh, a thógáil, a mhaoiniú, a chothabháil agus a oibriú, faoin tsamhail chomhpháirtíochta príobháidí poiblí (CPP).

Tá CPPanna ina socruithe struchtúrtha idir comhlachtaí earnála poiblí agus infheisteoirí earnála príobháidí ar mhaithe le tionscadail bhonneagair a sholáthar a chuirfí ar fáil, murach iad, trí shásraí traidisiúnta soláthair, agus an caiteachas gaolmhar tógála ar fad le híoc roimh ré. Íocann an Roinn na costais i bhfoirm íocaíochtaí aonadacha míosúla thar 25 bliana, agus bíonn an chéad íocaíocht aonadach iníoctha a luaithe a bhíonn an tógáil críochnaithe.

Déanann an Roinn íocaíochtaí aonadacha míosúla leis an infheisteoir CPP lena mbaineann maidir le gach tionscadal oibríochtúil CPP. Dhá eilimint atá san íocaíocht aonadach, eilimint costais sheasta agus eilimint inathraithe (innéacsaithe) a athraíonn ar aon dul leis an bPraghasinnéacs Tomhaltóirí Uile-Mhíre.

Sonraítear dáta athbhreithnithe innéacsaithe i ngach conradh. Tar éis an fachtóir innéacsaithe a chinneadh, ríomhtar an muirear aonadach bliantúil trí na luachanna seasta agus na luachanna inathraithe coigeartaithe a shuimiú.

Ainm an tionscadail CPP ^a	Caiteachas carnach go dtí an 31 Nollaig 2021 €000	Caiteachas in 2022 €000	Ceangaltais is in- fhorfheidhmithe le dlí le comhlíonadh i mblianta dá éis €000	Iomlán an tionscadail 2022 €000	Iomlán an tionscadail 2021 €000
Cearnóga Ghráinseach Ghormáin ^b	49,599	22,320	533,917	605,836	590,098
Beartán I HEIPPP	4,951	1,312	711,404	717,667	—
MTU - Scoil Cheoil Chorcaí	126,832	8,445	88,946	224,223	219,140
MTU - Coláiste Náisiúnta Mara na hÉireann	147,525	6,758	41,992	196,275	187,694
Iomlán	328,907	38,835	1,376,259	1,744,001	996,932

Nótaí ^a Baineann an caiteachas atá léirithe ag deireadh 2022 go príomha le híocaíochtaí caipitil, i.e., muirir aonadacha agus baineann an chuid eile le caiteachas ar an gclár CPP um Bonneagar Ardoideachais (Beartán 1 HEIPPP), lenar áiríodh costais seirbhísí gaolmhara eile. Tá caiteachas 2022 ar áireamh sa toradh iomlán €41.2 milliún d'fho-mhírcheann B.17 (costais Chomhpháirtíochta Príobháidí Poiblí).

^b Rinneadh figiúr caiteachais na bliana roimhe sin agus iomlán an tionscadail a athlua suas (€4.562 milliún) chun costais socraíochta a bhaineann go príomha le hiarratais ar athrúchán agus le róchaiteachas costais de dheasca phaindéim Covid-19 a áireamh.

Difríochtaí suntasacha

Tá míniú tugtha thíos ar aon íocaíochtaí aonadacha ar ina leith a d'athraigh an caiteachas iomlán ionchasach faoi níos mó ná €500,000 i gcomparáid le 2021.

Léiríonn na híocaíochtaí aonadacha méadaithe faoi MTU Scoil Cheoil Chorcaí (€5.083 milliún) agus Coláiste Náisiúnta Mara na hÉireann (€8.581 milliún) na costais mhéadaithe bhoilscithe a bhaineann leis na rátaí innéacsaithe a comhaontaíodh faoi na conarthaí CPP sin.

Tá na híocaíochtaí aonadacha méadaithe faoi chearnóga Ghráinseach Ghormáin (€15.738 milliún) nasctha le rátaí méadaithe innéacsaithe agus comhlíonadh príomh-gharspriocanna conartha mar a comhaontaíodh faoi théarmaí an chomhaontaithe CPP, rud a mhéadaíonn na rátaí muirear aonadach.

2.11 Dliteanais aibithe

ag an 31 Nollaig	2022	2021
	€000	€000
Meastachán ar dhliteanais aibithe nach raibh glanta ag deireadh na bliana	90	1

2.12 Dliteanais theagmhasacha

Meastar dliteanais theagmhasacha na Roinne a bheith faoi bhun €60,000 (2021: €50,000).

Nóta 3 Caiteachas Vóta

Anailís ar chaiteachas riaracháin

Rinneadh an caiteachas riaracháin atá leagtha amach thíos a chionroinnt ar fud na gclár chun costais iomlána na gclár a léiriú.

		2022		2021
		Soláthar meastacháin		Toradh
		€000	€000	€000
i	Tuarastail, pá agus liúntais			
	<i>Bunaidh</i>	14,392		
	<i>Forlíontach</i>	532		
		14,924	13,935	10,509
ii	Taisteal agus cothú	257	226	83
iii	Oiliúint agus forbairt agus speansais theagmhasacha	295	421	276
iv	Seirbhísí poist agus teileachumarsáide	75	46	67
v	Trealamh oifige agus seirbhísí TF seachtracha	1,750	352	532
vi	Costais áitribh oifige	214	143	165
vii	Seirbhísí sainchomhairleoireachta agus seirbhísí eile	17	—	122
		17,532	15,123	11,754

Difríochtaí suntasacha

Seo a leanas na cúiseanna le difríochtaí suntasacha (+/- 25% agus €100,000).

iii Oiliúint agus forbairt agus speansais theagmhasacha

Soláthar meastacháin €295,000; toradh €421,000

Ba é an phríomhchúis leis an méadú €126,000 i gcomparáid leis an soláthar meastacháin ná na héilimh bhreise oiliúna chun freastal ar riachtanais na Roinne atá nua agus atá ag dul i méid agus an riaráiste san oiliúint sin a d'eascair as an bpaindéim.

v Trealamh oifige agus seirbhísí TF seachtracha

Soláthar meastacháin €1.75 milliún; toradh €352,400

Ba é an phríomhchúis leis an laghdú €1.398 milliún i gcomparáid leis an soláthar meastacháin ná an leithdháileadh meastacháin a cuireadh ar fáil don Roinn Oideachais mar chuid dá seirbhís chomhroinnte don Roinn seo a bheith leordhóthanach chun íoc as an gcostas a bhain leis na seirbhísí TF riachtanacha a sholáthar.

Clár A Forbairt Scileanna

		2022		2021
		Soláthar meastacháin	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000
A.1	Riarachán – pá			
	<i>Bunaidh</i>	4,575		
	<i>Forlíontach</i>	170		
			4,745	4,917
A.2	Riarachán – neamhphá		829	582
A.3	Deontais do SOLAS i ndáil le riarachán agus speansais ghinearálta		378	
	<i>Bunaidh</i>	26,825		
	<i>Forlíontach</i>	512		
			27,337	24,533
A.4	Tacaí Chiste Sóisialta na hEorpa (CSE) agus an Chiste Eorpaigh um Choigeartú don Domhandú d'Oibrithe Iomarcacha (CED)		525	189
A.5	Deontais do SOLAS i ndáil le gníomhaíochtaí breisoideachais agus oiliúna		264	
	<i>Bunaidh</i>	598,975		
	<i>Forlíontach</i>	30,474		
			629,449	538,625
A.6	Deontas do Dhearbhuí Cáilíochta agus Cáilíochtaí Éireann			
	<i>Bunaidh</i>	5,618		
	<i>Forlíontach</i>	119		
			5,737	5,038
A.7	Aoisliúntas, etc., is infíochta le hiarbhaill de FÁS, de SOLAS agus den Chomhairle Oiliúna (ANCO)			
	<i>Bunaidh</i>	32,475		
	<i>Forlíontach</i>	867		
			33,342	31,342
			701,964	695,003
				605,226

Difríochtaí suntasacha

Seo a leanas anailís ar chaiteachas cláir an Vóta agus na cúiseanna le difríochtaí suntasacha (+/- 5% agus €100,000). Ar an iomlán, bhí an caiteachas i ndáil le Clár A €25.181 milliún níos mó ná mar a soláthraíodh ar dtús.

A.3 Deontais do SOLAS i ndáil le riarachán agus speansais ghinearálta

Soláthar meastacháin €26.825 milliún; toradh €24.506 milliún

Tharla an laghdú €2.3 milliún i gcoibhneas leis an soláthar meastacháin go príomha mar gheall ar na nithe seo a leanas

- costais phá laghdaithe mar gur earcaíodh líon níos lú ball foirne ná mar a bhí beartaithe
- caiteachas níos ísle ar chlár Foghlama le Cuidiú Teicneolaíochta agus ríomhCholáiste mar gheall ar chaiteachas a rabhthas ag coinne leis ar uasghráduithe bonneagair a chur siar go 2023.

Soláthraíodh meastachán forlíontach €512,000 don Chomhaontú Pá 'Ag Dul ó Neart go Neart'.

A.4 Tacáí Chiste Sóisialta na hEorpa (CSE) agus an Chiste Eorpaigh um Choigeartú don Domhandú d'Oibrithe Iomarcacha (CED)

Soláthar meastacháin €525,000; toradh €264,000

Ba é an phríomhchúis leis an laghdú €261,000 i gcomparáid leis an soláthar meastacháin ná gur thóg sé níos faide ná mar a bhíodhas ag súil leis chun an próiseas tairisceana a sheoladh chun córas nua TF CSE 2021-2027 a fhorbairt (in ionad ríomh-Chomhtháthaithe). Mar thoradh air sin, cuireadh roinnt costas ionchasach in 2022 siar go 2023.

A.6 Deontas do Dhearbhu Cáilíochta agus Cáilíochtaí Éireann (QQI)

Soláthar meastacháin €5.618 milliún; toradh €5.118 milliún

Maoinítear QQI ón Státhchiste agus ó ioncam táillí arna ghiniúint ag seirbhísí QQI. Tharla an laghdú €500,000 i gcomparáid leis an soláthar meastacháin mar thoradh ar ioncam ó tháillí arna ghiniúint ag athbhreithnithe ar bhoird oideachais agus oiliúna a bheith níos airde ná mar a bhíodhas ag súil leis, mar aon le hioncam méadaithe príobháideach ó Dheimhniú Ardoideachais a raibh tarraingt anuas deontais níos ísle ag QQI in 2022 mar thoradh air.

Soláthraíodh meastachán forlíontach €119,000 don Chomhaontú Pá 'Ag Dul ó Neart go Neart'.

Clár B Ardoideachas

		2022		2021
		Soláthar meastacháin	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000
B.1	Riarachán – pá			
	<i>Bunaidh</i>	7,622		
	<i>Forlíontach</i>	282		
			7,904	4,732
B.2	Riarachán – neamhphá		1,381	629
B.3	Deontas do chostais ghinearálta an Údaráis um Ard-Oideachas			560
	<i>Bunaidh</i>	13,666		
	<i>Forlíontach</i>	336		
			14,002	9,200
B.4	Deontais ghinearálta reatha d'ollscoileanna, d'institiúidí teicneolaíochta agus d'institiúidí ainmnithe eile ardoideachais			9,031
	<i>Bunaidh</i>	1,112,903		
	<i>Forlíontach</i>	191,364		
			1,304,267	1,332,316
B.5	Coláistí oiliúna do bhunmhúinteoirí – seachas iad siúd a mhaoinítear tríd an Údarás um Ardoideachas		—	—
B.6	Ospidéal Déidliachta Bhaile Átha Cliath (deontas)			1,132,163
	<i>Bunaidh</i>	12,519		
	<i>Forlíontach</i>	494		
			13,013	14,343
B.7	Institiúid Ard-Léinn Bhaile Átha Cliath (deontas)			13,109
	<i>Bunaidh</i>	7,503		
	<i>Forlíontach</i>	268		
			7,771	7,831
B.8	Acadamh Ríoga Ceoil na hÉireann (deontas)			7,605
	<i>Bunaidh</i>	3,426		
	<i>Forlíontach</i>	144		
			3,570	3,645
				3,746

		2022		2021
		Soláthar meastacháin	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000
B.9	Deontas d'institiúidí tríú leibhéal áirithe <i>Bunaidh</i> <i>Forlíontach</i>	8,444 1,841		
			10,285	8,939
B.10	Aoisliúntas, etc., is iníoctha le hiarbhaill foirne ollscoileanna agus institiúidí teicneolaíochta <i>Bunaidh</i> <i>Forlíontach</i>	197,284 144,270		
			341,554	318,633
B.11	Tacaíocht do mhic léinn agus costais ghaolmhara <i>Bunaidh</i> <i>Forlíontach</i>	423,127 (78,340)		
			344,787	400,165
B.12	Gníomhaíochtaí taighde <i>Soláthar meastacháin</i> <i>Géilleadh iarchurtha</i>	57,450 6,000		
			63,450	50,322
B.13	Gníomhaíochtaí AE, idirnáisiúnta agus thuaidh theas <i>Bunaidh</i> <i>Forlíontach</i>	8,349 2,177		
			10,526	6,327
B.14	Gníomhaireacht Forbartha Ghráinseach Ghormáin <i>Bunaidh</i> <i>Forlíontach</i>	3,510 77		
			3,587	3,212
B.15	Deontais agus seirbhísí ilghnéitheacha		904	164
B.16	Bonneagar tríú leibhéal <i>Soláthar meastacháin</i> <i>Géilleadh iarchurtha</i>	151,000 22,200		
			173,200	81,851
B.17	Costais chomhpháirtíochta príobháidí poiblí <i>Soláthar meastacháin</i> <i>Géilleadh iarchurtha</i>	43,000 3,000		
			46,000	69,023

		2022		2021
		Soláthar meastacháin	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000
B.18	Seirbhísí comhroinnte			
	<i>Bunaidh</i>	35,333		
	<i>Géilleadh iarchurtha</i>	6,000		
	<i>Forlíontach</i>	32		
			41,365	37,832
		2,387,566	2,334,060	2,139,954

Difríochtaí suntasacha

Seo a leanas anailís ar chaiteachas cláir an Vóta agus na cúiseanna le difríochtaí suntasacha (+/- 5% agus €100,000). San iomlán, bhí an caiteachas i ndáil le Clár B €209.44 milliún níos airde ná mar a soláthraíodh ar dtús.

B.3 Deontas do chostais ghinearálta an Údaráis um Ard-Oideachas

Soláthar meastacháin €13.666 milliún; toradh €9.2 milliún

Tharla laghdú €4.466 milliún i gcoibhneas leis an soláthar meastacháin go príomha mar gheall ar na nithe seo a leanas

- €1 mhilliún a leithdháileadh ar chaipiteal a bhí fós gan chaitheamh ar feithemh athbhreithniú ar riachtanais chaipitil ÚAO.
- Coigiltis ar chostais riaracháin ÚAO agus an Fhórait Náisiúnta um Theagasc agus Foghlaim mar gheall ar earcaíocht foirne a bheith níos ísle ná mar a bhíodas ag coinne leis.

Soláthraíodh meastachán forlíontach €336,000 don Chomhaontú Pá 'Ag Dul ó Neart go Neart'.

Ath-leithdháileadh €2 mhilliún i leith caiteachas cláir B.4.

B.4 Deontais ghinearálta reatha d'ollscoileanna, d'institiúidí teicneolaíochta agus d'institiúidí ainmnithe eile ardoideachais

Soláthar meastacháin €1,112.9 milliún; toradh €1,332.3 milliún

Tharla an méadú €219.413 milliún i gcomparáid leis an soláthar meastacháin go príomha mar gheall ar chinntí beartais an Rialtais chun maoiniú breise a sholáthar maidir le bearta costais maireachtála, lena n-áirítear iad seo a leanas

- €147.7 milliún le haghaidh laghdú aonuaire ar an táille ranníocaíochta d'fhochéimithe atá i dteideal táillí in aisce
- €31.8 milliún a soláthraíodh do chostais phá breise, lena n-áirítear an Comhaontú Pá 'Ag Dul ó Nearth go Nearth'
- €28.9 milliún i dtreo tionscnaimh táillí in aisce agus mheabhairshláinte
- €7 milliún chun díriú ar bhrúnna boilscithe oibriúcháin
- €2.1 milliún chun tacaí ardoideachais a sholáthar do dhaoine aonair a bhí easáitithe mar thoradh ar an gcogadh san Úcráin.

Ceadaíodh meastachán forlíontach €191.364 milliún chun soláthar a dhéanamh don mhéadú ar chaiteachas atá leagtha amach thuas.

Maoiníodh an caiteachas breise trí acmhainní ó B.3 agus B.11 a ath-leithdháileadh.

B.6 Ospidéal Déidliachta Bhaile Átha Cliath (deontas)

Soláthar meastacháin €12.519 milliún; toradh €14.343 milliún

Bhain an méadú €1.8 milliún i gcoibhneas leis an soláthar meastacháin go príomha le costais a bhain le scor; riachtanais mhaoinithe bhreise mar gheall ar bhrú boilscithe; agus dámhachtainí pá méadaithe faoin gComhaontú Pá 'Ag Dul ó Nearth go Nearth'.

Ceadaíodh meastachán forlíontach €494,000 chun soláthar a dhéanamh don mhéadú ar chomhaontuithe pá san earnáil phoiblí.

B.8 Acadamh Ríoga Ceoil na hÉireann (deontas)

Soláthar meastacháin €3.426 milliún; toradh €3.645 milliún

Bhain an méadú €219,000 i gcoibhneas leis an soláthar meastacháin go príomha le costais bhoilscithe ar chostais oibriúcháin agus dámhachtainí pá méadaithe faoin gComhaontú Pá 'Ag Dul ó Nearth go Nearth'.

Ceadaíodh meastachán forlíontach €144,000 chun soláthar a dhéanamh don mhéadú ar chaiteachas.

B.9 Deontas d'institiúidí tríú leibhéal áirithe

Soláthar meastacháin €8.444 milliún; toradh €11.029 milliún

Ba leis na nithe seo a leanas go príomha a bhain an méadú €2.585 milliún i gcoibhéis leis an soláthar meastacháin:

- €1.8 milliún le haghaidh laghdú aonuaire ar an táille ranníocaíochta mac léinn
- €800,000 i leith chostais mhéadaithe teagaisc an deontais in áit táillí teagaisc faoin tionscnamh táillí in aisce.

Ceadaíodh meastachán forlíontach €1.8 milliún chun soláthar a dhéanamh don mhéadú ar chaiteachas.

B.10 Aoisliúntas, etc. is iníoctha le hiarbhaill foirne ollscoileanna agus institiúidí teicneolaíochta

Soláthar meastacháin €197.284 milliún; toradh €341.22 milliún

Bhain an méadú €143.9 milliún i gcoibhneas leis an soláthar meastacháin le maoiniú breise a fuarthas chun díriú ar dhlíteanais charntha maidir le scéimeanna pinsean ollscoile; agus dámhachtainí pá méadaithe faoin gComhaontú Pá 'Ag Dul ó Nearth go Nearth'.

Ceadaíodh meastachán forlíontach €144.3 milliún chun aghaidh a thabhairt ar an méadú ar chaiteachas.

B.11 Tacaíocht do mhic léinn agus costais ghaolmhara

Soláthar meastacháin €423.127 milliún; toradh €317.932 milliún

Tharla an laghdú €105.195 milliún i gcomparáid leis an soláthar meastacháin go príomha mar gheall ar choigilteas €135 mhilliún, lena n-áirítear íocaíochtaí laghdaithe trí SUSI tar éis laghdú aonuaire €1000 ar tháille ranníocaíochta na mac léinn agus an líon iarratas ar dheontas SUSI a bheith níos ísle ná mar a bhíodhas ag súil leis don bhliain acadúil 2022/23. Chomh maith leis sin, ní raibh soláthar chun díriú ar mhéaduithe ar incháilitheacht deontais de dheasca thionchar eacnamaíoch na paidéime ag teastáil. Áiríodh le caiteachas breisithe €30 milliún tacaíocht bhreise ó thaobh costas maireachtála a sholáthar do mhic léinn.

Rinneadh coigilteas €73.34 milliún a ath-leithdháileadh laistigh den vóta mar chuid den mheastachán forlíontach.

Rinneadh coigilteas breise a ath-leithdháileadh ar chaiteachas cláir B.4.

B.13 Gníomhaíochtaí AE, idirnáisiúnta agus thuaidh theas

Soláthar meastacháin €8.349 milliún; toradh €10.022 milliún

Tharla an méadú €1.673 milliún i gcomparáid leis an soláthar meastacháin go príomha mar gheall ar thacaí breise oideachais a sholáthar do dhaoine aonair a bhí easáitithe mar thoradh ar an gcogadh san Úcráin.

Ceadaíodh meastachán forlíontach €2.177 milliún chun soláthar a dhéanamh don mhéadú ar chaiteachas.

B.15 Deontais agus seirbhísí ilghnéitheacha

Soláthar meastacháin €904,000; toradh €137,000

Tháinig an laghdú €767,000 i gcomparáid leis an soláthar meastacháin chun cinn toisc nach raibh na héilimh mhaoinithe ó chlár STEPS agus ó Chlár Ionracas ag an Obair de chuid Transparency International Ireland chomh hard agus a bhíodhas ag súil leis. Bíonn sé deacair leibhéal an éilimh ar chaiteachas den sórt sin a chinneadh sa phróiseas Meastachán.

B.16 Bonneagar tríú leibhéal

Soláthar meastacháin €173.2 milliún; toradh €132.364 milliún

Ba é an phríomhchúis leis an laghdú €40.836 milliún i gcomparáid leis an soláthar meastachán ná go raibh moill ann ar oibreacha caipitil i dtionscadail éagsúla mar gheall ar luaineacht reatha an mhargaidh tógála i dtéarmaí ganntanas saothair, saincheisteanna slabhra soláthair agus boillsciú ar phraghsanna ábhar.

B.17 Costais chomhpháirtíochta príobháidí poiblí

Soláthar meastacháin €46 mhilliún; toradh €41.221 milliún

Ba é an phríomhchúis leis an laghdú €4.779 milliún i gcoibhneas leis an soláthar meastacháin ná moilleanna ar Bheart I den Chomhpháirtíocht Phríobháideach Phoiblí um Bonneagar Ardoideachais (HEIPPP) mar gheall ar luaineacht reatha an mhargaidh tógála i dtéarmaí ganntanas saothair, saincheisteanna slabhra soláthair agus boillsciú ar phraghsanna ábhair.

B.18 Seirbhísí comhroinnte

Soláthar meastacháin €41.333 milliún; toradh €37.832 milliún

Ba é an phríomhchúis leis an laghdú €3.5 milliún i gcomparáid leis an soláthar meastacháin ná meascán de choigilteas agus de bhrúnna a tháinig chun cinn ar an bhfo-mhírcheann seo. Tháinig coigilteas de €6 mhilliún chun cinn ar roinnt tionscadal seirbhísí comhroinnte, lena n-áirítear iad seo a leanas: mySUSI a bhfuil moill air go dtí go bhfaighfear toradh ar athmhéasúnú soláthair; Tionscnamh Cumasc ar Iarratais ar OT ar ina leith nár baineadh amach garspriocanna mar a bhí beartaithe; agus dul chun cinn maidir le luasghéarú Thionscadal Párolla na bhFoghlaimoírí i dtreo oibríochtaí beo. D'eascair €2.8 milliún de bhrúnna caiteachais go príomha de dheasca costais bhreise cheadúnaithe bogearraí arna mbainistiú trí EduCampus thar ceann na hearnála breisoideachais agus ardoideachais.

Ceadaíodh meastachán forlíontach €32,000 chun soláthar a dhéanamh do dhámhachtainí pá méadaithe faoin gComhaontú Pá 'Ag Dul ó Neart go Neart'.

Clár C Taighde, Nuálaíocht agus Eolaíocht

		2022		2021
		Soláthar meastacháin		Toradh
		€000	€000	Toradh
			€000	€000
C.1	Riarachán – pá			
	<i>Bunaidh</i>	2,195		
	<i>Forlíontach</i>	80		
			2,275	860
C.2	Riarachán – neamhphá		398	181
C.3	Clár forbartha eolaíochta agus teicneolaíochta			102
	<i>Bunaidh</i>	221,938		
	<i>Forlíontach</i>	1,633		
			223,571	229,435
C.4	Clár um thaighde in institiúidí tríú leibhéal		24,192	24,182
C.5	Síntiúis le heagraíochtaí idirnáisiúnta		6,167	7,648
C.6	Costais dlí agus seirbhísí eile (an Foras Domhanda Eolaíochta san áireamh)		50	29
				5
			256,653	254,566
				262,656

Nóta 4 Fáltais

4.1 Leithreasaí-i-gcabhair

		2022		2021
		Measta	Réadaithe	Réadaithe
		€000	€000	€000
1	Ranníocaíochtaí aoisliúntais	690	690	838
2	Fáltais ó mhaoiniú AE	4,619	—	43,432
3	Fáltais ó ranníocaíochtaí breise aoisliúntais ar luach saothair seirbhíse poiblí			
	<i>Bunaidh</i>	67,045		
	<i>Forlíontach</i>	4,500		
		71,545	78,813	72,512
4	Daoine ar iasacht/ró-íocaíochtaí	—	—	—
5	Ilghnéitheach	3,950	12,858	12,192
	Iomlán	80,804	92,361	128,974

Difríochtaí suntasacha

Seo a leanas breac-chuntas ar na cúiseanna le difríochtaí suntasacha i leithreasaí-i-gcabhair (+/- 5% agus €100,000). San iomlán, bhí leithreasaí-i-gcabhair €16.057 milliún níos airde ná an meastachán.

2 Fáltais ó mhaoiniú AE

Meastachán €4.619 milliún; réadaithe €nialas

Ba é an phríomhchúis leis an laghdú €4.619 milliún i gcomparáid leis an soláthar meastacháin ná fáltais ó Chiste Sóisialta na hEorpa (CSE) a bheith curtha ar sos go sealadach ar feitheamh thoradh na tuarascála ó Chúirt Iniúchóirí na hEorpa.

3 Fáltais ó ranníocaíochtaí breise aoisliúntais ar luach saothair seirbhíse poiblí

Meastachán €67.045 milliún; réadaithe €78.813 milliún

Tháinig an méadú €11.768 milliún i gcomparáid leis an soláthar meastacháin chun cinn mar go raibh ranníocaíochtaí breise aoisliúntais (ASCanna) a fuarthas níos airde ná mar a bhíodhas ag súil leis. D'eascair an méadú sin as an méadú ar an líon foirne agus as na costais bhreise a d'eascair as an gComhaontú Pá 'Ag Dul ó Neart go Neart'.

Ceadaiódh meastachán forlíontach €4.5 milliún don fho-mhírcheann seo chun soláthar a dhéanamh don mhéadú ar leithreasaí a fuarthas.

5 Ilghnéitheach

Meastachán €3.95 milliún; réadaithe €12.858 milliún

D'eascair an méadú €8.908 milliún i gcomparáid leis an meastachán go príomha as airgead breise a fháil ó OT Bhaile Átha Cliath i leith a ranníocaíochta do CPP Ghráinseach Ghormáin.

4.2 Fáltais bhreise is iníoctha leis an Státchiste

	2022	2021
	€000	€000
Iarmhéid ag an 1 Eanáir	—	—
Maoiniú neamhchaite a fhorchúiteamh ^a	3,349	2,002
Suim a aistríodh chuig an Státchiste	(3,040)	(2,002)
Iarmhéid ag an 31 Nollaig	309	—

Nóta ^a Suim a fuarthas ó Fhondúireacht Eolaíochta Éireann i leith deontais ar aisíoc an Chomhairle um Thaighde in Éirinn iad.

Nóta 5 Soláthar Foirne agus Luach Saothair

5.1 Líon fostaithe

Coibhéisí lánaimseartha	2022	2021
Roinn ^a	229	191
Tríú leibhéal	26,043	25,016
Gníomhaireachtaí eile ^b	597	575
Líon foirne ag deireadh bliana	26,869	25,782

Nótaí ^a Ní léirítear san fhigiúr seo ach poist bhunmhaoinithe.

^b Áirítear leis an bhfigiúr seo líon foirne na gcomhlachtaí atá liostaithe faoi Aguisíní A agus B.

5.2 Pá

Luach saothair fhoireann na Roinne	2022	2021
	€000	€000
Pá	12,707	9,749
Liúntais le haghaidh ard-dualgas, dualgais speisialta nó dualgais bhreise	84	68
Liúntais eile	1	9
Ragobair	12	30
ÁSPC an fhostóra	1,131	653
Pá iomlán ^{a, b}	13,935	10,509

Nótaí ^a Ní bhaineann na mionsonraí airgeadais sa tábla seo ach amháin le tuarastail agus liúntais a íocadh le fostaithe na Roinne.

^b Léirítear an figiúr iomlán pá faoi Nóta 3 agus tá sé dailte ar fud fho-mhírchinn A.1, B.1 agus C.1.

Gníomhaireachtaí eile ^a	2022	2021 ^b
	€000	€000
Pá	50,869	46,377
Liúntais le haghaidh ard-dualgas, dualgais speisialta nó dualgais bhreise	255	228
Liúntais eile	53	53
Ragobair	14	9
ÁSPC an fhostóra	4,934	4,437
Pá iomlán	56,125	51,104

Nótaí ^a Léirítear san fhaisnéis párolla sa tábla seo costais tuarastail iomlána na ngníomhaireachtaí, lena n-áirítear tuarastail nach tuarastail bhunmhaoinithe iad.

^b Rinneadh figiúirí párolla na bliana roimhe sin a laghdú faoi €844,000 tar éis deimhniú iniúchta a dhéanamh ar chuntais na n-eagraíochtaí sin.

5.3 Liúntais agus íocaíochtaí ragoibre

Foireann na Roinne	Líon na bhfaighteoirí	Faighteoirí a fuair €10,000 nó níos mó	An íocaíocht aonair is airde	
			2022	2021
			€	€
Liúntais le haghaidh ard-dualgas, dualgais speisialta nó dualgais bhreise	10	4	21,619	23,602
Liúntais eile	1	—	—	—
Ragobair	9	—	—	28,132
Luach saothair breise i níos mó ná catagóir amháin	—	—	—	—

Ní bhaineann na mionsonraí faoi liúntais agus íocaíochtaí ragoibre sa tábla seo ach amháin le baill foirne na Roinne.

Gníomhaireachtaí eile	Líon na bhfaighteoirí	Faighteoirí a fuair €10,000 nó níos mó	An íocaíocht aonair is airde	
			2022	2021
			€	€
Liúntais le haghaidh ard-dualgas, dualgais speisialta nó dualgais bhreise	58	7	25,796	19,628
Liúntais eile	71	—	—	—
Ragobair	45	—	—	—
Luach saothair breise i níos mó ná catagóir amháin	10	1	26,159	—

Baineann na mionsonraí faoi liúntais agus íocaíochtaí ragoibre sa tábla seo le baill foirne atá fostaithe ag gníomhaireachtaí a fhaigheann maoiniú ón Roinn seo. Léirítear sa tábla seo na liúntais agus na híocaíochtaí ragoibre go léir, lena n-áirítear poist nach poist bhunmhaoinithe iad.

5.4 Foireann na Roinne de réir banda pá

Tá líon na bhfostaithe de chuid na Roinne a raibh a sochair iomlána fostaithe (lena n-áirítear bunphá, liúntais agus ragobair, gan ÁSPC an fhostóra agus costais phinsin an fhostóra a áireamh) don bhliain airgeadais idir €20,000 agus €59,999 agus a tháinig faoi gach banda €10,000 ó €60,000 ar aghaidh mar a leanas.

Bandaí pá (€)		Líon na bhfostaithe	
Ó	Go	2022	2021
20,000	59,999	146	111
60,000	69,999	14	13
70,000	79,999	24	19
80,000	89,999	10	7
90,000	99,999	17	10
100,000	109,999	11	2
110,000	119,999	2	3
120,000	129,999	—	—
130,000	139,999	—	—
140,000	149,999	—	1
150,000	159,999	—	2
160,000	169,999	2	—
170,000	179,999	—	—
180,000	189,999	—	—
190,000	199,999	—	—
200,000	209,999	—	1
210,000	219,999	1	—

5.5 Socruithe eile luacha saothair

Rinneadh beirt státseirbhíseach a bhí ar scor agus a bhí ag fáil pinsean státseirbhíse a athfhostú ar bhonn táille ar chostas iomlán €13,900, gan aon chostais a thabhtú ar thaisteal ná ar chothú. Bhí na híocaíochtaí a rinneadh i gcomhréir le prionsabail an Achta um Pinsin na Seirbhíse Poiblí (Scéim Aonair agus forálacha eile), 2012.

Áirítear leis an gcuntas seo caiteachas maidir le hoifigeach amháin a bhí ag fónamh lasmuigh den Roinn ar feadh na bliana 2022 ar fad nó ar feadh cuid di agus ar íoc an Roinn a thuarastal, ar thuarastal é a bhí in-fhorchúitithe ag an Roinn.

Ní áirítear leis an gcuntas seo caiteachas maidir le beirt oifigeach a bhí ag fónamh lasmuigh den Roinn ar feadh na bliana 2022 ar fad nó ar feadh cuid di agus ar íoc an comhlacht ábhartha a dtuarastal.

5.6 Ró-íocaíochtaí párolla

ag an 31 Nollaig	Líon na bhfaighteoirí	2022 €	2021 €
Ró-íocaíochtaí tuarastail le foireann riaracháin			
Ró-íocaíochtaí	14	16,852	2,271
Pleananna aisghabhála i bhfeidhm	4		

Ní dhearnadh aon bhaill foirne a raibh pleananna aisghabhála ró-íocaíochtaí i bhfeidhm maidir leo a aistriú chuig an Roinn seo ná uaithi i rith 2022.

5.7 Luach saothair agus sochair an Oifigigh Cuntasaíochta

Seo a leanas luach saothair agus sochair inchánach an Oifigigh Cuntasaíochta don bhliain airgeadais:

	2022 €000	2021 €000
Bunphá	<u>213</u>	<u>201</u>

Níl luach na sochar scoir a tuilleadh sa tréimhse ar áireamh san fhigiúr thuas. Tá an tOifigeach Cuntasaíochta ina chomhalta den scéim aoisliúntais réamh-1995 do státseirbhísigh bhunaithe agus ní théann a theidlíochtaí chun sochair scoir thar théarmaí na scéime pinsean sin.

Nóta 6 Ilghnéitheach

6.1 Costais chúitimh agus dlí

Íocaíochtaí/costais a d'íoc an Roinn

B'ionann agus €253,716 na costais dlí iomlána a thabhaigh an Roinn in 2022.

Níor sháraigh costais chúitimh agus dlí a íocadh i rith 2022 maidir le cásanna a bhfuil baint ag an Roinn leo nó a raibh baint acu leo €50,000, agus tá na costais sin ar áireamh san fhigiúr iomlán thuas.

Costais charnacha cásanna críochnaithe – costais a d'íoc an Roinn

Níor sháraigh costais charnacha cásanna dlí críochnaithe a d'íoc an Roinn in 2022 €50,000.

Íocaíochtaí a rinne Oifig an Phríomh-Aturnae Stáit

Le linn na tréimhse, níor íoc Oifig an Phríomh-Aturnae Stáit (CSSO) aon chostais/táillí dlí maidir le cásanna dlí a bhain leis an Roinn

6.2 Calaois agus calaois amhrasta

Níor sainaithníodh aon chásanna calaoise, calaoise amhrasta ná mírialtachta amhrasta sa Roinn in 2022 ná in 2021.

6.3 Díscríobh

	2022	2021
	€000	€000
Díscríobh ceadaithe ar mhaoiniú poiblí mí-leithghafa	117	—
	117	—

Baineadh úsáid as maoiniú deontais a leithdháil an Roinn seo go hindíreach ar Waterford Area Partnership CLG i dtreo forchostas sonraithe le haghaidh costais chlár eile. Fuarthas cead ón Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe chun an t-iarmhéid mí-leithghafa a dhíscríobh chun cur isteach ar sheirbhís agus leachtú féideartha na heagraíochta a sheachaint.

6.4 Costais eadrána agus idir-réitigh

Níor tháinig aon chostais eadrána nó idir-réitigh chun cinn in 2022.

Tháinig costais €10.5 milliún chun cinn in 2021 chun éilimh a réiteach a d'eascair as costais bhreise tógála a tabhaíodh mar gheall ar phaindéim Covid-19 agus athruithe conartha.

6.5 Maoiniú AE

Tá na fáiltais i ndáil le maoiniú AE a fuair an Roinn seo le linn 2022 agus a cuireadh i dtaisce i leithreasáí-i-gcabhair sonraithe sa tábla thíos.

	2022	2021
Catagóir maoinithe AE	€000	€000
D2.1 Maoiniú pá CSE	—	35,013
D2.1 Maoiniú neamhphá CSE	—	8,387
An Clár um Measúnú Idirnáisiúnta ar Inniúlachtaí an Duine Fásta (PIAAC)	—	32
	—	43,432

Fáiltais ón gCiste Eorpach um Choigeartú don Domhandú (CED) 2022

Níor eascair aon fháiltais as an gClár um Infhostaitheacht, Chuimsiú agus Fhoghlaim (PEIL) 2014-2020, ar clár é atá cómhaoinithe ag Ciste Sóisialta na hEorpa (CSE), toisc go bhfuarthas cheana féin 97% den leithdháileadh bunaidh leasaithe. Déanfar an maoiniú atá fágtha a dháileadh nuair a bheidh an clár dúnta go foirmiúil.

D'fhormheas an Coimisiún Eorpach agus an Chomh-aireacht le linn R4 2022 an clár cómhaoinithe ó Chiste Sóisialta na hEorpa (CSE+) don tréimhse 2021-2027, Scileanna agus Oiliúint um Chuimsiú Fostaíochta (EIST).

**Forbhreathnú ar Chlár CSE um Infhostaitheacht, Cuimsiú agus Foghlaim
2014-2020: an staid ag deireadh na bliana 2022**

	Ciste Sóisialta na hEorpa (CSE) €000	Tionscnamh Ógfhostaíochta €000	React- EU €000	Iomlán €000
Leithdháileadh 2014- 2022 ^a	484,516	68,145	141,604	694,265
Fáltais suas go deireadh 2021	477,060	66,929	9,717	553,706
Fáltais 2022				
fáltais bhliantúla réamh-mhaoinithe	7,456	1,216	1,766	10,438
iarratais ar íocaíochtaí eatramhacha	—	—	—	—
iarmhéid maidir le 2018-2021	—	—	3,533	3,533
Iomlán na bhfáltais in 2022	7,456	1,216	5,299	13,971
Fáltais suas go deireadh 2022	484,516	68,145	15,016	567,677
Mar % de leithdháileadh 2014-2022	100%	100%	11%	82%
Dáileadh fháltais chlár CSE			2022 €000	2021 €000
An Roinn Breisoideachais agus Ardoideachais, Taighde, Nuálaíochta agus Eolaíochta			—	44,029
An Roinn Oideachais			—	171
An Roinn Díl agus Cirt			—	21,000
An Roinn Cosanta			—	40
An Ciste Náisiúnta Oiliúna			—	82,000
An Roinn Coimirce Sóisialaí			—	5,000
An Roinn Forbartha Tuaithe agus Pobail			—	36,000
			—	188,240

Nóta ^a Faomhadh leasú React-AE ar leithdháileadh 2014-2020 i mí na Nollag 2021.

6.6 Maoiniú díreach AE do chomhlachtaí atá faoi choimirce na Roinne

I dteannta deontais ón Vóta a mhaoiniú, is léirithe thíos atá an cúnamh díreach AE a tugadh do chomhlachtaí atá faoi choimirce na Roinne i gcaitheamh 2022:

	2022 €000	2021 €000
Comhlacht atá faoi choimirce na Roinne		
An tÚdarás um Ard-Oideachas	17,623	354
An Chomhairle um Thaighde in Éirinn	361	245
Léargas	33,381	19,282
Dearbhú Cáilíochta agus Cáilíochtaí Éireann ^a	270	14
Fondúireacht Eolaíochta Éireann ^b	—	81
SOLAS	18	47
	51,653	20,023

Nóta ^a Bhí figiúr 2021 faoi réir athbhreithniú.

Comhlacht atá faoi choimirce na Roinne	Cuspóir an mhaoinithe
An tÚdarás um Ard-Oideachas	Clár Erasmus+ a chur chun cinn agus a riar
An Chomhairle um Thaighde in Éirinn	HERA agus Clár Dorothy.
Léargas	Erasmus+, CSE, NCGE, Táillí Bainistíochta agus Maoiniú Tionscadail.
Dearbhú Cáilíochta agus Cáilíochtaí Éireann	Rúnaíocht EQUAVET, agus gníomhú mar ionad náisiúnta do EUROPASS agus do NARIC araon.
SOLAS	Gníomhaireacht AE CEDEFOP

6.7 Ús ar íocaíochtaí déanacha

	2022 €000	2021 €000
Glan-ús iomlán a íocadh	1	1

6.8 Géilleadh iarchurtha

Cuimsíonn géilleadh iarchurtha coigilteas €55.169 milliún i gcaiteachas caipitil sna fo-mhírchinn seo a leanas in 2022, ar coigilteas é a tugadh anonn go 2023.

		€000
Cur síos ar an bhfo-mhírcheann:		
A.3	Costais ghinearálta SOLAS	288
A.5	Deontais SOLAS	3,416
B.3	Costais ghinearálta ÚAO	1,000
B.16	Bonneagar tríú leibhéal	40,835
B.17	Costais chomhpháirtíochta príobháidí poiblí	4,779
B.18	Seirbhísí comhroinnte	4,851
		55,169

Aguisín A Cuntais comhlachtaí agus cistí atá faoi choimirce na Roinne Breisoideachais agus Ardoideachais, Taighde, Nuálaíochta agus Eolaíochta

Liostaítear sa tábla seo a leanas na comhlachtaí agus na cistí roinne atá faoi choimirce na Roinne. Léirítear ann an tréimhse lena mbaineann na ráitis airgeadais iniúchta dheireanacha agus an tréimhse inar cuireadh faoi bhráid an Oireachtais iad.

Comhlacht/ciste roinne	Tréimhse chuntasaíochta iniúchta dheireanach	Dáta na tuarascála iniúchóireachta	An dáta a fuair an tAire/an Roinn í	An dáta a cuireadh faoi bhráid an Oireachtais í
Comhlachtaí coimirce				
Gníomhaireacht Forbartha Ghráinseach Ghormáin	2021	29 MF 2022	28 DF 2022	21 Noll 2022
An tÚdarás um Ard-Oideachas ^a	2022	28 Mei 2023	10 Iúil 2023	28 Lún 2023
Léargas ^b	2020	15 Mei 2021	28 Iúil 2021	n/b
Dearbhú Cáilíochta agus Cáilíochtaí Éireann	2021	29 MF 2022	30 MF 2022	22 Sam 2022
Fondúireacht Eolaíochta Éireann	2021	21 Mei 2022	21 Mei 2022	15 MF 2022
Skillnet Ireland ^b	2021	26 Beal 2022	30 Mei 2022	n/b
SOLAS	2021	31 Beal 2022	03 Mei 2022	09 MF 2022

Nótaí ^a Ionchorpraíonn an tÚdarás um Ard-Oideachas cuntais na Comhairle um Thaighde in Éirinn.

^b Cuideachta faoi theorainn ráthaíochta a bhfuil a cuntais ar fáil go poiblí tríd an Oifig um Chlárú Cuideachtaí agus nach gcuirtear faoi bhráid an Oireachtais iad. Ní dhéanann an tArd-Reachtaire Cuntas agus Ciste iniúchadh ar na cuntais sin.

Aguisín B Cuntais comhlachtaí agus cistí eile

Liostaítear sa tábla seo a leanas na comhlachtaí agus na cistí ar ina leith atá oibleagáid ar an Roinn ráitis airgeadais a chur i láthair. Léirítear ann an tréimhse lena mbaineann na ráitis airgeadais iniúchta dheireanacha agus an tréimhse inar cuireadh faoi bhráid an Oireachtais iad.

Comhlacht/ciste roinne	Tréimhse chuntasaíochta iniúchta dheireanach	Dáta na tuarascála iniúchóireachta	An dáta a fuair an tAire/an Roinn í	An dáta a cuireadh faoi bhráid an Oireachtais í
Ollscoileanna/coláistí				
Ollscoil Chathair BÁC	2020/21	25 DF 2022	03 Sam 2022	28 Noll 2022
Coláiste Mhuire gan Smál, Luimneach	2021/22	31 Beal 2023	20 Mei 2023	18 Lún 2023
Ollscoil Teicneolaíochta na Mumhan	2021/22	17 Beal 2023	14 Mei 2023	14 Lún 2023
An Coláiste Náisiúnta Ealaíne is Deartha	2021/22	13 Aib 2023	18 Aib 2023	16 Mei 2023
Ollscoil na hÉireann	2021/22	23 Beal 2023	29 Beal 2023	18 Iúil 2023
Ollscoil na hÉireann, Gaillimh	2021/22	31 Már 2023	6 Aib 2023	6 Mei 2023
Ollscoil na hÉireann, Má Nuad	2021/22	27 Már 2023	29 Már 2023	26 Beal 2023
Coláiste Oideachais San Aingeal, Sligeach	2020/21	22 MF 2022	13 DF 2022	12 Noll 2022
Ollscoil Teicneolaíochta BÁC	2020/21	25 Sam 2022	27 Iúil 2023	31 Lún 2023
Ollscoil Teicneolaíochta na Sionainne: Lár Tíre Iarthar Láir	2021/22	01 Mei 2023	14 Mei 2023	14 Lún 2023
Coláiste na Tríonóide BÁC	2021/22	31 Már 2023	4 Aib 2023	2 Mei 2023
Coláiste na hOllscoile, Corcaigh	2020/21	20 Noll 2022	11 Ean 2023	10 Már 2023
An Coláiste Ollscoile BÁC	2020/21	28 DF 2022	2 Sam 2022	28 Noll 2022
Ollscoil Luimnigh	2021/22	12 Beal 2023	29 Beal 2023	18 Iúil 2023
Institiúidí teicneolaíochta				
Ceatharlach	2020/21	30 Mei 2022	14 Iúil 2022	24 Lún 2022
Dún Dealgan	2021/22	30 Mei 2023	13 Iúil 2023	31 Lún 2023

Comhlacht/ciste roinne	Tréimhse chuntasaíochta iniúchta dheireanach	Dáta na tuarascála iniúchóireachta	An dáta a fuair an tAire/an Roinn í	An dáta a cuireadh faoi bhráid an Oireachtais í
Institiúid Ealaíne, Deartha agus Teicneolaíochta Dhún Laoghaire	2021/22	12 Beal 2023	15 Beal 2023	13 Iúil 2023
Gaillimh-Maigh Eo	2021/22	31 Beal 2023	15 Mei 2023	15 Lún 2023
Leitir Ceanainn	2019/20	10 Noll 2021	20 Noll 2021	17 Fea 2022
Sligeach	2020/21	12 Beal 2022	26 Beal 2022	13 Iúil 2022
Port Láirge	2020/21	12 Beal 2022	26 Beal 2022	13 Iúil 2022
Institiúidí Ardoideachais Eile (ar áireamh in Institiúidí Ardoideachais)				
Institiúid Ard-Léinn Bhaile Átha Cliath	2021/22	24 Mei 2023	8 Lún 2023	31 Lún 2023
Acadamh Ríoga na hÉireann	2020/21	23 Noll 2022	3 Ean 2023	1 Már 2023
Acadamh Ríoga Ceoil na hÉireann	2021/22	16 Mei 2023	20 Mei 2023	21 Lún 2023
Coláiste Phádraig, Droim Conrach	2021/22	28 Mei 2023	2 Lún 2023	31 Lún 2023
Cistí				
An Ciste Náisiúnta Oiliúna	2021	29 MF 2022	29 MF 2022	21 Sam 2022